

Economia i Emprenedoria

En l'actualitat, l'economia i les finances, a més de donar a conèixer els elements i les regles que expliquen els esdeveniments econòmics i les conseqüències que es deriven de les decisions financeres, projecten valors relacionats amb, entre altres, la solidaritat entre persones, la importància de la sostenibilitat, la desigualtat i la gestió dels recursos. Per això, la matèria d'Economia i Emprenedoria integra, d'una banda, una formació econòmica i finançera i, de l'altra, una visió que anima a cercar oportunitats i idees que contribueixin a satisfer les necessitats detectades en l'entorn, tot desenvolupant estratègies per portar aquestes idees a l'acció. D'aquesta manera, es genera valor pels altres, s'innova i es contribueix a millorar el benestar personal, social i cultural.

La finalitat educativa de la matèria d'Economia i Emprenedoria està d'acord amb la Recomanació del Consell de 22 de maig de 2018 relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent, que fa referència a la necessitat d'introduir en l'educació eines que permetin aconseguir que el que s'ha après es pugui aplicar en temps real i que generi noves idees, noves teories, nous productes i nous coneixements. En aquest sentit, aquesta matèria contribueix al fet que els alumnes adquireixin els coneixements econòmics i financers que els permetin estar informats i realitzar una adequada gestió dels recursos individuals i col·lectius, contribuint així a fomentar la millora de la seva qualitat de vida, del progrés i del seu benestar social.

«Economia i Emprenedoria» està plantejada com a matèria d'opcio en quart curs de l'Educació Secundària Obligatoria i persegueix dos objectius: que els alumnes comptin amb una educació econòmica i finançera per desenvolupar-se, assumir riscs de manera responsable en la seva vida quotidiana i gestionar i portar a l'acció de manera viable projectes, així com que busquin solucions innovadores i valuoses per afrontar els reptes proposats, a través d'estratègies de gestió del coneixement, de l'autoconeixement i de la cooperació amb els altres.

El currículum d'Economia i Emprenedoria està dissenyat prenent com a referents els descriptors operatius que concreten el desenvolupament competencial establert en el perfil de sortida dels alumnes al final de l'ensenyament bàsic. Així mateix, s'ha desenvolupat amb la mirada sobre els objectius fixats per a l'etapa d'Ensenyament Secundari Obligatori, tot contribuint a desenvolupar en els alumnes «l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació i el sentit crític, la iniciativa personal, i la capacitat per aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats».

Aquesta matèria suposa una continuació dels principis pedagògics de l'Educació Primària, en els quals s'explica la potenciació de l'aprenentatge significatiu per al desenvolupament de les competències que promouen l'autonomia i la reflexió. «Economia i Emprenedoria» parteix de l'adquisició de totes les competències clau per part dels alumnes, en l'etapa d'Educació Primària i en els tres primers cursos

de l'Educació Secundària Obligatòria, però, de manera particular, de la competència emprenedora i de la competència personal, social i d'aprendre a aprendre. Ambdues es complementen aportant elements que permeten definir el caràcter de la persona emprenedora, afavorint, d'una banda, l'adquisició de coneixements relacionats amb la planificació i execució de projectes emprenedors i per l'altre, potenciant el desenvolupament de destreses i actituds per afrontar la incertesa, gestionar els conflictes, reflexionar de manera crítica, adoptar decisions ètiques, cooperar en equip i negociar.

El currículum, que aborda aprenentatges significatius, funcionals i d'interès per als alumnes, està organitzat entorn de l'adquisició d'unes competències específiques que desenvolupen diversos aspectes.

En primer lloc, les competències específiques de la matèria tracten de promoure l'espiritu proactiu que ha de cristal·litzar en una cultura d'emprenedoria personal, social i empresarial més àgil i innovadora. Per això, és necessari que els alumnes realitzin una anàlisi precisa de si mateix i, amb base en aquest autoconeixement, adquireixin formació i desenvolupin habilitats personals i socials, així com estratègies necessàries per afrontar reptes, gestionar la incertesa i prendre decisions adequades per portar el projecte a la realitat. En segon lloc, ajuden al fet que els alumnes comprenguin que la persona emprenedora s'ha d'obrir camí en un context global els elements del qual es relacionen entre si. Això requereix explorar l'entorn, analitzant diferents àmbits, entre altres, el social, l'ambiental, el cultural, l'artístic i l'empresarial, des d'una perspectiva econòmica, per identificar necessitats i oportunitats que puguin sorgir, trobar els recursos humans, materials, immaterials i digitals necessaris i aplicar-los a la realització d'un projecte personal o professional amb visió emprenedora. En tercer lloc, les competències específiques contribueixen al fet que els alumnes transfereixin els aprenentatges a un pla pràctic, desenvolupant un projecte que abasti tot el procés, des de la ideació fins a l'elaboració d'un prototip final i la presentació d'aquest en l'entorn, entenent que el prototip pot ser qualsevol resultat que suposi una solució innovadora i de valor.

Els criteris d'avaluació establerts van dirigits a comprovar el grau d'adquisició de les competències específiques, això és, el nivell d'acompliment cognitiu, instrumental i actitudinal que pugui ser aplicat en situacions o activitats dels àmbits personal, social i educatiu amb una futura projecció professional.

Els sabers bàsics, que contribueixen a adquirir les competències específiques, s'organitzen en quatre blocs. El primer es relaciona amb l'anàlisi i desenvolupament del perfil de la persona emprenedora posant l'accent en el coneixement d'un mateix, el desenvolupament d'habilitats personals i socials i d'estratègies de gestió per fer front a entorns canviants i incerts en els quals emprendre. El segon es lliga a l'anàlisi dels diferents àmbits –econòmic, empresarial, social, ambiental, cultural i artístic–, així com al desenvolupament d'estratègies d'exploració dels mateixos que permeten als alumnes identificar

necessitats i cercar les oportunitats que sorgeixin en ells, fent-ho des de la consciència que l'entorn condicionarà la realització dels seus projectes personals i professionals. El tercer es vincula amb la captació i gestió de recursos humans, materials, immaterials i digitals com a elements necessaris perquè un projecte s'emporti a la realitat. D'aquesta manera, s'aborden qüestions com les fonts de finançament, els recursos financers i la formació i funcionament àgil dels equips de treball. El quart i últim bloc tracta de donar a conèixer el mètode de realització d'un projecte emprenedor des de la fase d'ideació fins a les d'execució i validació del prototip final. En aquest procés els alumnes es familiaritzaran a l'aula amb les metodologies àgils que podrien utilitzar a l'hora de realitzar el seu propi projecte innovador.

Finalment, es planteja l'enfocament d'aquesta matèria des d'una perspectiva teòrica i pràctica, aplicant els sabers al desenvolupament d'un projecte emprenedor en cada una de les seves fases. D'aquesta manera, els aprenentatges es construiran en i des de l'acció. Els alumnes idearan, gestionaran recursos, desenvoluparan prototips, participaran en la seva validació iterativa dels i prendran decisions en un ambient flexible i obert que els permeti desplegar les seves aptituds i potenciar les seves destreses i actituds emprenedores treballant en equip. Aquesta dinàmica de treball generarà una cultura creativa, col·laborativa i de participació dirigida a crear valor pels altres.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

- 1. Analitzar i valorar les fortaleses i febleses pròpies i dels altres, reflexionant sobre les aptituds i gestionant de manera eficaç les emocions i les destreses necessàries, per adaptar-se a entorns canviants i dissenyar un projecte personal que generi valor per als altres.**

L'autoconeixement permet als alumnes indagar en les seves aspiracions, necessitats i desitjos, descobrir les seves aptituds, distingir les seves intel·ligències i, així, reflexionar sobre les seves fortaleses i febleses i aprendre a valorar-les com a font de creixement personal. També implica reconèixer i gestionar emocions per adaptar-se a contexts canviants i globalitzats i a situacions incertes que puguin generar un conflicte cognitiu i emocional, amb l'objectiu de posar en marxa i dur a terme un projecte personal amb una proposta de valor única, que garanteix noves oportunitats en tots els àmbits i situacions de la vida (personals, socials, acadèmiques i professionals).

És important afrontar el projecte amb una actitud emprenedora, resolutiva, innovadora i sostenible que permeti l'adaptació a diferents entorns, així com comprendre la importància de desenvolupar l'hàbit d'actuar amb creativitat, tant individual com col·lectivament, mitjançant l'entrenament de la capacitat creadora aplicant-la en diferents escenaris per aconseguir avanços personals, socials, culturals, artístics i econòmics de valor.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil de sortida: CPSAA1, CC1, CE2, CCEC3.

- 2. Utilitzar estratègies de conformació d'equips, així com habilitats socials, de comunicació i innovació àgil, aplicant-les amb autonomia i motivació a les dinàmiques de treball en diferents contexts, per constituir equips eficaços i descobrir el valor de cooperar amb altres persones durant el procés d'ideació i desenvolupament de solucions emprenedores.**

Reconèixer i valorar els trets característics i les qualitats personals pròpies i dels altres resulta indispensable per afrontar amb èxit un projecte. Una correcta identificació de les potencialitats de les persones permet la constitució d'un equip de treball equilibrat, eficaç, cooperatiu, motivat i responsable, que compensi les febleses i potencii les forteses dels uns i els altres, adequant-se així a les necessitats del projecte que es pretén abordar. Es requereix la posada en marxa de diferents estratègies per constituir els equips de treball, definint objectius, normes, rols i responsabilitats de manera equitativa i afavorint la diversitat entre els seus integrants. Així s'aconsegueixen equips multidimensionals, inclusius, capaços de generar, a través del diàleg, una intel·ligència col·lectiva que els permeti funcionar amb autonomia i contribuir a la innovació àgil.

Un correcte desenvolupament i ús de les habilitats socials com l'empatia, l'assertivitat, la negociació, el lideratge i el respecte cap als interessos, eleccions i idees dels altres, així com el coneixement de diferents llengües i ús d'habilitats de comunicació, permet donar resposta a les distinques necessitats comunicatives dels membres de l'equip, facilita una visió compartida un bon clima de treball i la construcció de vincles de cooperació que redundin en el creixement personal i col·lectiu i intensifiquin valors de respecte, equitat i igualtat.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil de sortida: CCL1, CP1, CP2, CPSAA1, CPSAA3, CC1, CE2.

- 3. Elaborar, amb sentit ètic i solidari, idees i solucions innovadores i sostenibles que donin resposta a les necessitats locals i globals detectades, utilitzant metodologies àgils d'ideació i analitzant tant els seus punts forts i febles com l'impacte que puguin generar aquestes idees en l'entorn, per aconseguir la superació de reptes relacionats amb la preservació i cura del medi natural, social, cultural i artístic.**

Per afrontar els desafiaments actuals resulta imprescindible dotar a les persones de les eines necessàries perquè, amb iniciativa i des d'una visió emprenedora, cerquin, promoguin i desenvolupin eficaçment idees i solucions innovadores i sostenibles a problemes i necessitats del seu entorn, que donin resposta a reptes a nivell local que podrien traslladar-se a contexts més amplis, fins i tot globals. Per aconseguir això, és fonamental entrenar la generació d'idees i sotmetre-les a processos de validació a través de l'ús de metodologies àgils, analitzant l'impacte

que la materialització d'aquestes idees pogués provocar en els diferents contexts i àmbits vitals i sectorials.

Aquest procés de cerca de respostes als desafiaments actuals està inevitablement lligat als valors socials i personals. És per això que en el procés d'ideació i disseny de les idees i solucions és necessari tenir presents els Objectius de Desenvolupament Sostenible i actuar a partir de principis ètics que consideren la perspectiva de gènere. Això implica conèixer i prendre consciència de les diferents realitats, valorar les oportunitats del nostre món i de la nostra societat amb una actitud proactiva i compromesa amb la seva cura, protecció i preservació.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil de sortida: STEM3, CC4, CE1, CE2, CE3, CCEC3.

4. Seleccionar i reunir els recursos disponibles en el procés de desenvolupament de la idea o solució creativa proposada, coneixent els mitjans de producció i les fonts financeres que proporcionen aquests recursos i aplicant estratègies de captació d'aquests, per posar en marxa el projecte que porti a la realitat la solució emprenedora.

Dins del procés que comporta transformar les idees en prototips de valor és obligat contemplar una fase dirigida a aconseguir i gestionar els recursos humans, materials, immaterials i digitals disponibles, reunint i seleccionant aquells que de manera ètica, eficient i sostenible puguin fer realitat una idea o solució emprenedora. Aquesta perspectiva de considerar la mobilització i optimització dels recursos com a part del pla d'acció requereix, a més, fer-lo des de plantejaments ètics i oferint d'aquesta manera, un model de bones pràctiques que impacti positivament en el context cap al qual va dirigida la idea. L'ètica hi és darrera, des dels moments inicials del procés creador en les iniciatives que s'emprenen, orientades al desenvolupament sostenible i al benestar per a tots. Així mateix, impregna també la protecció de les idees i solucions, la qual cosa requereix d'un coneixement específic per garantir el respecte a les creacions dels altres i els drets sobre les idees i solucions pròpies.

D'altra banda, posar en marxa una idea viable suposa assumir el repte amb responsabilitat i que la persona emprenedora i els equips posseeixin coneixements econòmics, financers, legals i tècnics entesos també com a recursos propis adquirits a través de la formació, que els orientin en la cerca de finançament i l'ús d'eines digitals que donin difusió i projecció a les idees i solucions en el seu procés de realització.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil de sortida: STEM3, CD2, CE1, CE2.

5. Presentar i exposar idees i solucions creatives, utilitzant estratègies comunicatives àgils i valorant la importància d'una comunicació efectiva

i respectuosa, per transmetre missatges convincents adequats al context i als objectius concrets de cada situació i validar les idees i solucions presentades.

El món global i complex en el qual vivim exigeix formació per millorar la competència comunicativa de les persones. És important entendre que les estratègies de comunicació són elements que cobren especial importància perquè una persona emprenedora interactui amb altres de manera efectiva i positiva. Compartir els coneixements i les experiències amb els altres permet idear solucions contrastades i innovadores, motivar, convèncer, prendre decisions i generar oportunitats. En aquest sentit, la utilització d'estratègies de comunicació àgil facilita la tasca d'explicar una idea original transmetent, amb claredat i rapidesa, els seus punts forts i febles. Així mateix, permet que els equips comparteixin les idees creatives generades, les validin o les descartin amb rapidesa i es prenguin decisions sobre les solucions que finalment es triïn per afrontar els reptes proposats.

D'altra banda, també és necessari que els alumnes adquireixin les eines per presentar i exposar en l'entorn, de manera clara, atractiva i convincent, la idea o solució que es desenvoluparà en el projecte emprenedor, a fi de reunir els recursos necessaris per dur-la a terme o per difondre-la.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil de sortida: CCL1, CCL2, CCL3, CD3, CPSAA1, CC1, CE1, CE2.

- 6. Comprendre aspectes bàsics de l'economia i les finances, valorant críticament el problema de l'escassetat de recursos i la necessitat de triar, així com els principis d'interacció social des del punt de vista econòmic per relacionar aquests aspectes amb la cerca i planificació dels recursos necessaris en el desenvolupament de la idea o solució emprenedora que afronti el repte plantejat de manera eficient equitativa i sostenible.**

Actualment conèixer i comprendre des d'un enfocament econòmic l'entorn i la societat és fonamental. En aquests contexts és on sorgeixen les necessitats i oportunitats a les quals cal atendre oferint solucions realistes, eficients i sostenibles que donin resposta als nous reptes que es plantegen.

Existeixen quatre elements que han de ser abordats, tot promovent en els alumnes una reflexió crítica. El primer fa esment al problema econòmic que condiciona la presa de decisions de les persones en funció del grau d'escassetat percebut per cobrir les necessitats individuals i col·lectives. D'això es deriva la importància de saber interpretar indicadors i aprendre a trobar tendències en els mercats i en la pròpia societat des d'un punt de vista econòmic. El segon es refereix a la necessitat d'adquirir una educació financer que aporti els coneixements necessaris per guiar les decisions personals de manera

resposable i ajudi en l'obtenció de recursos per tal d'emprendre. El tercer és relatiu a l'anàlisi de l'entorn econòmic i social des d'un punt de vista tant macroeconòmic com microeconòmic. Aquesta comprensió és el punt de partida per detectar necessitats no cobertes i generar idees innovadores que donin solució als reptes actuals, de manera eficient, equitativa i sostenible. Finalment, la posada en marxa d'un projecte emprenedor implica situar-lo dins del seu entorn econòmic que, en gran part, determinarà la seva viabilitat, per preveure si l'entorn i el sector objecte de la iniciativa concreta són favorables.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil de sortida: CC1, CE1, CE2, CE3.

7. **Construir i analitzar de manera cooperativa, autònoma i àgil prototips innovadors i sostenibles, aplicant estratègies eficaces de disseny i execució,avaluant totes les fases del procés de manera crítica i ètica, i validant els resultats obtinguts per millorar i perfeccionar els prototips creats i per contribuir a l'aprenentatge i el desenvolupament personal i col·lectiu.**

L'objecte d'un projecte emprenedor és la solució innovadora convertida en un prototip final, en un bé o servei que s'utilitza en el context al qual va dirigit.

Aquest prototip final és el resultat d'un procés constructiu que es duu a terme de manera cooperativa i implica el pas per diferents fases que han de ser avaluades de manera contínua amb una actitud crítica i ètica. Així, en el procés creatiu d'ideació es plantegen hipòtesis de solució que han de transformar-se en aprenentatges validats. Per això es recorre a la construcció de prototips com a representació tangible de la solució o de la part de la solució que volem validar. Després de l'elecció del prototip que recull la solució innovadora, es dissenya, gestiona i executa el projecte, per això és necessari coneixer i saber triar les estratègies de gestió dels recursos, el model organitzatiu o de negoci, el pla d'execució, així com les tècniques i eines de prototipat. És necessari aprendre a prendre decisions adequades i amb progressiva autonomia, per dur a terme el projecte de manera viable i sostenible, considerant que el veritablement important és l'aprenentatge validat. Per avaluar i testar prototips ja generats és fonamental coneixer metodologies, tècniques i eines de manera que es produexi el desenvolupament àgil, iteratiu i incremental del prototip final. Això exigeix programar períodes de treball curts en els quals es puguin comprovar els aprenentatges experimentats i validats i oferir solucions òptimes i sostenibles en entorns canviants.

Aquesta competència específica es connecta amb els següents descriptors del Perfil de sortida: STEM3, CD5, CPSAA3, CPSAA5, CE2, CE3.

Criteris d'avaluació

Competència específica 1

1.1. Adaptar-se a entorns complexos i crear un projecte personal original i generador de valor, partint de la valoració crítica sobre les pròpies aptituds i les possibilitats creatives, posant l'accent en les fortaleses i febleses i aconseguint progressivament el control conscient de les emocions.

1.2. Utilitzar estratègies d'anàlisi raonada de les fortaleses i febleses personals i de la iniciativa i creativitat pròpia i dels altres.

1.3. Gestionar de manera eficaç les emocions i destreses personals, promovent i desenvolupant actituds creatives.

Competència específica 2

2.1. Constituir equips de treball basats en principis d'equitat, coeducació i igualtat entre homes i dones, actitud participativa i visualització de metes comunes, utilitzant estratègies que facilitin la identificació i optimització dels recursos humans necessaris que condueixin a la consecució del repte proposat.

2.2. Posar en pràctica habilitats socials, de comunicació oberta, de motivació, de lideratge i de cooperació i innovació àgil tant de manera presencial com a distància en diferents contexts de treball en equip.

2.3. Valorar i respectar les aportacions dels altres en les diferents dinàmiques de treball i fases del procés dut a terme, respectant les decisions preses de manera col·lectiva.

Competència específica 3

3.1. Preservar i tenir cura del medi natural, social, cultural i artístic a partir de propostes i actuacions locals i globals que promoguin el desenvolupament sostenible, amb visió creativa, emprenedora i compromesa.

3.2. Superar els reptes proposats a partir d'idees i solucions innovadores i sostenibles,avaluant els seus avantatges i inconvenients, així com, l'impacte que poguessin generar a nivell personal i en el context al qual s'adrecen.

3.3. Aplicar metodologies àgils seguint els criteris i pautes establerts en el procés de construcció d'idees creatives i sostenibles que facilitin la superació dels reptes plantejats i l'obtenció de solucions a les necessitats detectades amb sentit ètic i solidari.

Competència específica 4

- 4.1. Posar en marxa un projecte viable que porti a la realitat una solució emprenedora, seleccionant i reunint els recursos materials, immaterials i digitals disponibles en el procés d'ideació creativa.
- 4.2. Utilitzar amb autonomia estratègies de captació i gestió de recursos coneixent les seves característiques i aplicant-les al procés de conversió de les idees i solucions en accions.
- 4.3. Reunir, analitzar i seleccionar amb criteris propis els recursos disponibles, planificant amb coherència la seva organització, distribució, ús i optimització.

Competència específica 5

- 5.1. Validar les idees i solucions presentades mitjançant missatges convinents i adequats al context i objectius concrets, utilitzant estratègies comunicatives àgils adients per a cada situació comunicativa.
- 5.2. Presentar i exposar, amb claredat i coherència, les idees i solucions creatives, valorant la importància de mantenir una comunicació eficaç i respectuosa al llarg de tot el procés.

Competència específica 6

- 6.1. Desenvolupar una idea o solució emprenedora a partir dels coneixements, destreses i actituds adquirits des de l'àmbit de l'economia i les finances, veient la relació entre aquests i els recursos necessaris i disponibles que permetin el seu desenvolupament.
- 6.2. Conèixer amplament i comprendre amb precisió els coneixements, destreses i actituds necessaris de l'àmbit econòmic i financer aplicant-los amb coherència a situacions, activitats o projectes concrets.
- 6.3. Afrontar els reptes de manera eficaç, equitativa i sostenible, en diferents contexts i situacions, reals o simulades, transferint els sabers econòmics i financers necessaris.
- 6.4. Valorar críticament el problema econòmic de l'escassetat de recursos i la necessitat de triar, així com els principis d'interacció social des del punt de vista econòmic, aprofitant aquest coneixement en l'afrontament eficaç de reptes.

Competència específica 7

- 7.1. Valorar la contribució del prototip final, tant a l'aprenentatge com al desenvolupament personal i col·lectiu,avaluant de manera crítica i ètica totes les fases del procés dut a terme, així com l'adequació de les estratègies emprades en la construcció d'aquest.
- 7.2. Analitzar de manera crítica el procés de disseny i execució dut a terme en la realització dels prototips creats, establint comparacions entre l'efectivitat, la viabilitat i l'adequació assolida en els processos i els resultats obtinguts.

7.3. Utilitzar estratègies eficaces de disseny i execució seleccionant aquelles que facilitin la construcció del prototip final de manera àgil, cooperativa i autònoma.

Sabers bàsics

- A. El perfil de la persona emprenedora, iniciativa i creativitat
 - El Perfil de la persona emprenedora. Autoconfiança, autoconeixement, empatia, perseverança, iniciativa i resiliència. Tècniques de diagnòstic de febleses i forteses.
 - Creativitat, idees i solucions. Pensament de disseny o «Design thinking» i altres metodologies de la innovació àgil.
 - Comunicació, motivació, negociació i lideratge. Habilitats socials.
 - Gestió d'emocions. Estratègies de gestió de la incertesa i presa de decisions en contexts canviants. L'error i la validació com a oportunitats per aprendre.
- B. L'entorn com a font d'idees i oportunitats
 - La perspectiva econòmica de l'entorn. El problema econòmic: l'escassetat de recursos i la necessitat d'elegir. L'elecció en economia: costos, anàlisi marginal, incentius. El comportament de les persones en les decisions. Comerç, benestar i desigualtats.
 - L'entorn econòmic-empresarial. Els agents econòmics i el flux circular de la renda. El funcionament dels mercats. El mercat i les oportunitats de negoci: anàlisi de l'entorn general o macroentorn; anàlisi de l'entorn específic o microentorn. El sistema financer. L'empresa i la seva responsabilitat social. La decisió empresarial i la innovació com a font de transformació social.
 - L'entorn social, cultural i ambiental des d'una perspectiva econòmica. L'economia col·laborativa. La petjada ecològica i l'economia circular. L'economia social i solidària. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i el desenvolupament local. Sectors productius i gèneres de l'entorn cultural i artístic. Agents que donen suport a la creació de projectes culturals emprenedors.
 - Estratègies d'exploració de l'entorn. Cerca i gestió de la informació. Mètodes d'anàlisi de la competència.
 - La visió emprenedora.
- C. Recursos per dur a terme un projecte emprenedor
 - Missió, visió i valors de l'empresa o entitat. L'organització i gestió de les entitats emprenedores. Funcions de l'empresa.
 - Els equips en les empreses i organitzacions. Estratègies àgils de treball en equip. Formació i funcionament d'equips de treball
 - Les finances personals i del projecte emprenedor: control i gestió dels diners. Fonts i control d'ingressos i despeses. Recursos financers a curt i llarg termini i la seva relació amb el benestar financer. L'endeutament. Fonts de

finançament i captació de recursos financers. La gestió del risc financer i les assegurances.

D. La realització del projecte emprenedor

- El repte o desafiament com a objectiu.
- Planificació, gestió i execució d'un projecte emprenedor. Del repte al prototip.
- Desenvolupament àgil de producte.
- Tècniques i eines de prototipat ràpid.
- Presentació i introducció del prototip en l'entorn. Estratègies de difusió.
- Validació i testat de prototips. Valoració del procés de treball. Innovació àgil.
- L'usuari com a destinatari final del prototip. La presa de decisions dels usuaris. L'usuari com a consumidor. Drets i obligacions dels consumidors.
- Drets sobre el prototip: la propietat intel·lectual i industrial.

